

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

7. Quinam præscribere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

serui, aut piæ causæ, veluti legata, donationes ad piæ causas: & requiruntur quadraginta anni, ut de Ecclesia habetur, *in c. De quarta 4. h. 1. de aliis verò piis locis & causis d. Anth. Quar. actiones. Covar. in d. Reg. Possessor §. 2 n. 3.* Itaque obtinet, siue sit privatus, qui præscribit, siue ab Ecclesia, etiam Romana seu Summus Pontifex, præscribat. * 8. Attamen adversus monasteria quædam & Collegia Regularium et privilegiis non præscribitur, nisi sexaginta annis: veluti adversus Monasteria Ordinis Sancti Benedicti. eosque, qui illorum privilegiis gaudent, & adversus Congregationem Sancti Salvatoris. Quod si, postquam quis per quinquennium cœperit præscribere rem immobilem privati cum titulo, ea res devenit ad Ecclesiam inferiorem Romana, satis erit possidere deinceps cum bona fide per viginti annos, ut adversus eam Ecclesiam valeat præscriptio, quia de erat solum dimidium temporis requisiti ad præscribendum contra privatum inter præsentates: si verò ad Ecclesiam Romanam pertinere incipiat, sufficit deinceps possessio quinquaginta annorum. Cæterum ipsa Romana Ecclesia seu Summus Pontifex, & quilibet alius Princeps adversus privatum eodem tempore præscribere potest quo quilibet privatus adversus alium privatum.

9. Nomine autem rerum immobilium comprehenduntur etiam jura & actiones ad mobilia: item census, redditus, beneficia, ius patronatus ac servitutes: * 10. Nam & hæc quoque, saltem mixtæ & merè reales præscribuntur eodem tempore, quo res immobiles, nempe cum titulo decem annis inter præsentates, viginti inter absentes & sine titulo triginta annis, *l. fin. vers. fin. Cod. De præscript. long. temp. nec eo casu, quo adest titulus; in mere reali servitute requiritur scientia & patientia eius, contra quem præscribitur. d. l. fin. 1. sed tunc solum quando abest titulus, l. 2. Cod. De servitutibus. & aqua,*

11. Servitus mixta dicitur, quæ à re debetur personæ. Talis est usufructus, qui præscribitur non ratione possessionis, quam usufructuarius habet in fundo, cum illa possessio sit tantum naturalis, sed ratione civilis possessionis ipsius iuris utendi fruendi, seu iuris: quod vocatur usufructus, *Gomel. Var. resol. l. 2. cap. 15. sub nu. 20. vers. sic, item etiam quia illa pos-*

sessio. Servitus merè realis dicitur, quæ à re rei debetur. Et licet quidam hic distinguant inter mere reales continuas, quales volunt esse tigni immittendi oneris fruendi, stillicidii, & similes, & inter discontinuas, quales ponunt servitutem itineris, viæ, actus, tamen banc distinctionem alii merito improbant, cum omnes servitutes habeant causam continuam, licet exercitium interdum intermittatur, l. 14. Cod. De servitutibus: l. 28. D. eod. tit. animoque perpetuo retineantur.

12. Cum autem proxima causa præscriptionis sit continua possessio, sciendum, eam aliter incipere in servitutibus affirmativis, id est in quibus tribuitur jus ad aliquid agendum, circa rem alterius, ut est tigni immittendi aquæ ductus, & similes; aliter verò in negativis, id est quibus jus datur ad impediendum, ne quis aliquid agat, v. g. ne alius tollat domum, ne venetur in tali silva, ne eruat lapides in tali fundo: nam in affirmativis incipit ab eo die, quo quis tali jure utitur bona fide; in negativis verò incipit ab eo die, quo quis prohibet vel impedit alterum, ne quid agat.

13. Sed quomodo, inquires, servitutes, aliaque iura incorporalia, usucapi & præscribi possunt, cum neque tradi neque possideri queant, & sine possessione non contingat usucapio seu præscriptio; quia licet proprie non tradantur, nec etiam proprie possidentur, tamen, sicuti quasi traduntur, & quasi possidentur, ita etiam quasi usucapionem seu præscriptionem admittunt, & quidem instar immobilium, *l. fin. Cod. De præscript. long. temp. l. 2. & penult. Cod. De servitutibus. quia immobilibus annumerantur, l. 13. Cod. d. t.*

§. VII.

Quinam præscribere possint.

1. *Tantum præscriptum, quantum possessum.*
2. *Etiam filiusfam, & pupillus usucapere potest.*
3. *Non servus.*

Illud nunc restat inspiciendum, quinam præscribere possint & quæ res præscribi: Præscribere possunt, qui suo nomine possidere: quia, ut dictum est, sine possessione non currit præscriptio; * 1. & inde tantum dicitur præ-

scriptum, quantum possessum, & non amplius, *e. Cum olim. Et ibi DD. h. tit. l. 1. §. Iulianus. Et ibi Gloss. Bart. Et alii D. De itinere actuque privato. Ideoque præscribitur à v. g. servitute palei: nisi centum oves in fundo alieno, si major numerus pascatur, non censetur aucta servitus, d. §. Iulianus l. 12. Cod. de servitutibus, l. 1. §. 18. D. De aqua quorundam & asirva.*

2. Hinc igitur non solum pater familias, sed etiam filius familias, maximè castrensis & quasi castrensis peculia, usucapere potest, & similiter pupillus, l. 4. §. 1. Et 2. D. De usucap. etiã sine tutore, modo habeat animum possidendi, d. §. 2. Azo in Summa tit. De usucap. pro emptore num. 4. Item infans, sed tutore auctore, l. 32. §. 2. D. De acquir. possess. Sic etiam furiosus, quod ante furorera possidere cœpit, usucapit, d. l. 4. §. 3. Hostien. in Summa h. tit. num. 3. * Aliud dicendum de servo: nam is usucapere nõ potest d. l. 4. §. 4. l. 22. Et 118. D. De reg. iuris. quamvis Dominus etiam ignotans ex causa peculiari per servum possit usucapere, l. 1. §. 5. D. De acquir. possess. l. 2. D. Pro soluto.

§. VIII.

Quæ res præscribi possint.

1. Præscribi possunt res omnes, non prohibita specie licet.
2. Prohibentur, Exemptio ab obedientia superioris.
3. Ius visitandi procurationis exigenda.
4. Res, quæ non sunt in commercio.
5. Limites provinciarum.
6. Res pro indiviso communes pluribus.
7. Res mera facultatis, &c.

P Ræscribi seu usucapi possunt res omnes quæ nominatim vel lege aliqua vel speciali ratione non prohibentur; cum corporales, sive eæ mobiles sint sive immobiles, *Insti. de usucap. in prin.* tum etiam incorporales, modo antea dicta.

2. Prohibentur autem Præscribi; Primò Exemptio ab obedientia superioris: cum non liceat à capite membra recedere, *e. Cum non liceat. l. 2. h. t.*

3. Secundò, Ius visitandi & procurationis exigendæ, adversus superiores, quando scilicet eæ procuratio ex jure competit: non si ex privilegio vel consuetudine, quia tunc præ-

scribi poterit *e. Cum ex officiis. hoc. junctâ doctrina DD. ibid. Capella Tholof. 332.* Hinc quia Legatis & Nuntius Sedis Apostolicæ ex jure procurationes debentur, adversus eas præscriptio locum non habet, *e. Accedentes hoc. tit.* Alius tamen, præter subditum, præscribere potest adversus Prælatum, ut ad se pertinent illius subditi, & à se in posterum visitentur, ubique non antiquo Prælato, procuratio debeatur, *d. e. Cum ex officiis h. t.*

4. Tertio, Res ulibus publicis deputatae, ut forum; theatra, via publica, & similes; itemque res communiõ hominum exempta, ut res sacra, religiosa, *§. sed aliquando Insti. de l. 9. D. eod.* Item jus decimarum à laico post Concilium Lateranense præscribi nequit, sicut nec qualibet alia res spiritualis, quia eus est incapax laicus, *cap. Caussam. 7. hoc. tit.*

5. Quarto, Limites provinciales Episcopatum ac Parochiarum, & quæ hujusmodi limitibus coherent, modo tamen constiterint finis præfixos constitutosque fuisse, *e. Super eo. 2. inf. De parochiis, can. Quicumque junctâ Gloss. can. Licet cum can. seq. xv. l. 9. 4.* Ne scilicet provinciarum termini confundantur, *d. can. Quicumque. Alias si de his non constet, vel probari non possint, præscribi poterunt, e. Quia judicanti. h. t. can. Volumus xvi. 9. 5.*

V. Liber homo VI. Res furtiva & vi possessa, & quæ ex ea nascitur, *§. furtiva Insti. De usucap. VII. Res filci, Insti. eod. VIII. Retinendi probibita, ut res pupillares, l. 10. D. Quæ ad servitum amit. IX. Res dotales l. 4. Et 16. D. De fundo dotali: nisi inchoata fuerit præscriptio antequam fierent dotales l. 30. §. fin. Cod. De jure dotium.*

6. X. Res indivisim communes pluribus, ab aliquo sociorum præscribi non possunt, cum is nomine aliorum possideat, *l. Communem D. Quæ ad servitum amit. disti. juxta distinctionem Boerii Decis. 58.* consortes seu fratres aut coheredes æquis portionibus pro diviso possederint: nam tunc præsumitur inter eos facta divisio.

7. Denique, ut alias similes omittam, res, quæ sunt mera facultatis, præscribi nequeunt, *l. 2. D. De via publica: nisi prohibitioni interpositæ is, qui meram facultatem habet, cum patientia acquiescit. Vide Gailz. Obsor. 18. num. 4. ubi*